

השוחט פרק שני חולין

מ.

עין משפט נר מצוה

קלו א מיי פ"ב מהל' שמיטה הלכה כח סמג ע"ז סג טושי"ע י"ד סי' ה ע"פ ק"ו ב ג מ"י ט"ז ט"ז סמג ט"ז טושי"ע י"ד סי' ד ע"פ ק"ו ב ד ה מ"י פ"ד מהל' סגנות ה' א ופ"ח מהל' ע"ז ה' א ע"י בהשגות ובכ"מ טושי"ע י"ד סי' קמה סוף פ' :

שיטה מקובצת

א לא משום נעדר שששן עבודת כוכבים ולא משום מוקצה שהקצן לתקורבת עבודת כוכבים: ב (וליתסרא) [מתסור] והאי סימן אחד: ג דלא מיקרי אלוה משום דרמנא אבד תבדון אי נמי הר מיקרי אלוה וה"פ אלהיהם שעל: ד א"ע רמנא אבד תבדון אי נמי הר מיקרי אלוה וה"פ אלהיהם שהם תלושים והם המלאכים: ה וי"ל דהתם מיירי כשעובדין אף את הצפור: ו דרבנן נמי אי לא קרא דלא תחמוד הוה שרו מהאי טעמא: ז אבדיהו והו כעבד עצמו: ח והיינו טעמא דכיון דאשמועינן:

רבינו גרשום

אין שחט לא לתוך ימים. כלומר משום ע"ז דאמרינן א לאיסורא דימא קא שחט אבל שחט הוה לתוך אונן של מים בדבעינן לפרושי: הרי אלו זבחי מתים. כלומר ואסור אפי' בהנאה: הו דאמר לגדא כלומר לשר של הר ודאי הרי אלו זבחי מתים: אשחוי חוץ לא ליחייב מחתך בעפר. כלומר הכי סברין חטאת בהמה דאינה ניתרת אלא אי בשוב אי ברוב שנים ואי אמרת כיון דשחט בה סימן אחד אסרה אשחוי חוץ כו' כלומר דלא חשוב חטאת ולא יאזיב חייב אשחוי חוץ דבסימן אחד אין מתקבל בפנים:

א נראה דל"ל לאיסורא וי"ל שר של ים ועשין ג' ע"ז (דף מ"א ע"ב) שפיקא איסריה לגנון ופיקש"י שר של ים כמו איסריה דענימא.

שנים אוחזין. זה בראשו זה בקתו: לשום דבר כשר. שחיטה קסה: גמ' זבחי מתים. ליאסר בהנאה כדין תקרובת עבודת כוכבים שאסורה כמת ומת אסור בהנאה דנפקא לן במסכת ע"ז (דף כ"ט): מותמת שם מרים וגמר שם שם מעגלה ערופה: מיכלל ושיגשול קטן. כלומר לשום גדול שבכל הנריית או לשום קטן שבכולן: שיגשול. תולעת: דאמר לשום הר. הר אינו נעשה עבודת כוכבים דכתיב(ו) אלהיהם על ההרים ולא ההרים אלהיהם בשם" ע"ז (דף מ"ה): הלך לשמן לא מיקריא זבחי מתים ומיהו פסולה מלאכול משום דמייא לשחיטת עבודת כוכבים מתפלגא בה וכדתנן לקמן (דף מ"א): השוחט לשום נידר ונידש שחיטתו פסולה משום דדמי לשוחט קדשים בחוץ: לגדא דהר. למלאכה הממונה על ההרים: דומיא דמיכלל. דלא מחובר הוא. ובעלי חיים אף על גב דלא מיתסרי משום עבודת כוכבים כדקיימא לן בתמורה (דף ט"ו). מתאסר רחמנא נעבד לגזוהי מכלל להדיוט שרי מיהו אלהות מקרו כדכתיב (שמות ח) הן נוצח את תועבת מצרים וכתוב דכתיב (דברים ז) וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים וכל זבא השמיים: היסע בזמה חצירו. לא מביעיא שלו דמיתסרא משום תקרובת עבודת כוכבים בשחיטת סימן אחד. דלע"ג דבעלי חיים אין נאסרים להדיוט לא משום נעבד אששאו עבודת כוכבים ולא משום מוקצה שהקטן לתקריבת עבודת כוכבים כדקיימא לן בתמורה (דף כ"ט). מדאכטריך קרא למיתרינהו לגזוהי דכתיב(ו) מן הבקר ויסקרן א להוילא את הנעבד ומן הלאן [שם] להוילא את המוקצה מכלל להדיוט שרי מיהו כי עבד מעשה גזופייהו מיתסרי כדאמרינן בפרק רבי ישמעאל (ע"ז דף ט"ז): אע"פ שאמרו המשתחוה לקרקע עולם לא אסרה חפר בה צורות ושיחין ומערות והשתחוה להן אסרן והכא נמי אע"ג דלכתיב בעלי חיים יניחו אמתסרי. והאי סימן אחד לאו דוקא דה"ה לחצי סימן. ובהמת חצירו נמי אע"ג דפשיטא לן דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו [בזמות פ"ג]: אשמועינן רב הונא דאסר לה בזמעה כל דהו: רבנא. לא מביעיא עומדת דכשהגביה והרביעה קנאה בהגבהה ונעשית שלו אלא אע"ג דרבויה ולא קנאה אסר לה בזמעה: המשחוח לבהמס חצירו לא אסרה. אפילו למזבח משום נעבד: עשה בה מעשה אסרה. אף להדיוט. וטעמא יליף במסכת ע"ז (דף כ"ט): מכל הכלים אשר הוציח המלך אחו במלכותו בזמעה הכנו [ד"ה כ"ט] ואמר מר מאי הכנו שגזוהי דאסרי בהנאה ואף על גב דלאו דידיה הוה שהיו כלי שרת: השוחט חטאת. לקמיה [ע"ג] מפרש מאי שחט חטאת דנקט: שלש חטאות. בשוגג משום שבת ומשום שוחט קדשים בחוץ ומשום עבודת כוכבים ששלשתן כזכרת. ומשום מקלקל לא מיתסר שבת שהרי מתקנה הוא אלא בני נח שאבר מן החי אסור לה [סנהדרין ט"ז] וחטאת כי שחטי להם" בעלים דבר שאינו שלו הו' דל גזוהי הו' :

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

אחד לשם אחד מכל אלו. אפילו בזמה דלאו ידעיה אלא דליך ששחט לשום דבר כשר [לקמן ע"ז]. לשום הרים. לשר הממונה על ההרים (ע"ז כ"ב). כיון ששחט בה סימן אחד. עבודת כוכבים (שם ט"ד).

הנחות הב"ח

א אחד לשם אחד מכל אלו. אפילו בזמה דלאו ידעיה אלא דליך ששחט לשום דבר כשר [לקמן ע"ז]. לשום הרים. לשר הממונה על ההרים (ע"ז כ"ב). כיון ששחט בה סימן אחד. עבודת כוכבים (שם ט"ד).

מוסף רש"י

אחד לשם אחד מכל אלו. אפילו בזמה דלאו ידעיה אלא דליך ששחט לשום דבר כשר [לקמן ע"ז]. לשום הרים. לשר הממונה על ההרים (ע"ז כ"ב). כיון ששחט בה סימן אחד. עבודת כוכבים (שם ט"ד).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הא דאמר דהר. שאינו נעשה עבודת כוכבים כלפירש בקונטרס ואע"ג דלא חשיב אלוה לאסור התקרובת מכל מקום עובדו כסיף דכתיבא בפרק כל הללמים (ע"ז דף מ"ו). הנכרים העובדים את ההרים הם מותרים ועובדיהם כסיף ואמרינן נמי בפרק ארבע מיטות (סנהדרין דף ס"א). מידי דהוה אמשתחוה להר דהר מותר ועובדו כסיף ואין לתמוה דכיון דלא מיקרי אלוה אמאי עובדו כסיף דדוקא לענין איבוד קאמר קרא דלא מיקרי אלוה ודכתיב (דברים י"ג) דרשיה דקרא אד תאבדון וא"כ ה"פ אלהיהם שעל ההרים תאבדון ולא ההרים שהם אלהיהם ועובדים אותם תאבדון ומה שתקורבת הר מותר היינו משום דגמרינן מכלים דכתיב אד תאבדון וגו' ואמרינן פ"י רבי ישמעאל (ע"ז דף ט"ז): כללים שנתמטו בהן לעבודת כוכבים דכתיב מדבר ואמר רחמנא דדוקא אלהיהם על ההרים ולא ההרים עמנו אלהיהם אי נמי מש"ה העובד כסיף אע"ג דלא מיקרי אלוה וזשורי מחובר הוא משום דגלי רחמנא בעובדי מזלות דמתחייב דכתיב (דברים ז) וראית את השמש וגו' ואף על פי שמחזירין בגלגל הרקיע והא דקמני הכא לשם חמה ולבנה דהוי זבחי מתים היינו לגדייהו שהם תלושים המלאכים המנהיגים אותם כדאמרינן [בזמז' ד] בפרק

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).

הנחות הב"ח לשום ימים לשום הודות: וכו' ר' יוסי הגלילי אומר אלהיהם על ההרים ולא ההרים: ה' (בדליתא לקמן ע"ז).